

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

ס.

עין משפט גור מצוה

ע א מיי פ"ד מ"ד
לחיות צולה ח"ב יג:
ע א מיי פ"ד מ"ד
ע ב מיי פ"ד מ"ד
ע ג מיי פ"ד מ"ד
ע ד מיי פ"ד מ"ד
ע ה מיי פ"ד מ"ד
ע ו מיי פ"ד מ"ד
ע ז מיי פ"ד מ"ד
ע ח מיי פ"ד מ"ד
ע ט מיי פ"ד מ"ד
ע י מיי פ"ד מ"ד
ע יא מיי פ"ד מ"ד
ע יב מיי פ"ד מ"ד
ע יג מיי פ"ד מ"ד
ע יד מיי פ"ד מ"ד
ע יו מיי פ"ד מ"ד
ע יז מיי פ"ד מ"ד
ע יח מיי פ"ד מ"ד
ע יט מיי פ"ד מ"ד
ע כ מיי פ"ד מ"ד

תוספות ושינויים

אלה למעט זיהו. נמאן
אזולא כ"י אלעזר פ"ד ע"ב.
משמע אבל לרנן לא מצי
אמי וכפירי דש חלל מנדא
וא"ת ומאיכא גילף לומר
דעשה חלל מנדא מי מק"ו
דברוסה שאין צה לאו
שאני גרושה שהיא עמשה
מתחלת ספסלה ביאמרו
מתרומה דבי נשא תאמר
בנדה דלא ספלה דשא
אית בה הויה וא"ל כיון
דנעשה עשאה וזנה דמי
כיון דתפסי בה קדושי
לא הויה כשאר חייבי יב
כדמויה וזי מאלמנה לכה"ג
מה לא למנה שכן הויה
מה מתחלת לדעול
דלא"ל היא עמשה מתחלת
מק"ו ולימא חסור כהונה
שאני דתפרישוי לעיל ו"ל
לין מאלמנה ומרי שני
שופליסו וזנו פוסו אף
אזי אציא נדה. וקפדי
הויה מגז דעבדין שפיר
ד"ה הויה כהנה דחוד הו
חסור כהונה ודוק איני
חסור כהונה דתפרישוי
לעיל. ולכ"ז פ"ד ע"ב
ימא דלא תפריד קמ"ל למימר
דלא אמה עושה חלל
מנדא דסי"ד דנילף מחייבי
עשה דיש חלל מהם
אליכא דדריה: אלו לרבות
הבוגרת. תימא למה לי
קמ"ל כיון דרבינן מוכח ע"ז
משום שאין הוייתו ע"י
אזי ה"ה צוגרת דבוגרת
נמי אין הוייתו ע"י א"ש.
וגם כ"י דתפריד איתר צוגרת
מוכות ע"ז משום דלא
איתעביד צוגרת ע"ז משום
כיון דתפריד מוכח ע"ז כ"ש
צוגרת ו"ל דסי"ד דבוגרת
גרשית מוכח ע"ז משום
דאשתמי גופה ומלל היתה
לא"ש לא נפקא דשמא קמ"ל
לא חייבי חלל דיכרי שזא
ע"י מעשה:

שאינו משלם קנס במפוחה. ואם תאמר וכיון דנעשה נט ואם
לה כתובה כמו אלמנה לכ"ג דיש לה כתובה דלא מרינן
דיש מותרות (לקמן דף פה. ושל) אע"ג דאסורה מן התורה וא"כ
מאי נפקא מינה דאין משלם קנס הרי יש לה כתובה ומה לי קנס
ומה לי כתובה ואמר ר"י דנפקא
מינה אס מחלה לכתובה ועוד נפקא
מינה דלא משלם מן העדיית כיון
קנס אלא מן הדיבורית כיון דכותב
אשה ועוד דכתובת בעולה דלרנן
ועוד נראה דהא דלא דלא דנעשה נט מנוצח
בגט היינו מדדנן ולהכי נקט פלוגמא
מ"ד דרבי דאנוסת חזירו דלאנוסת
עממו מודה דלא הויה חלל ומיהו מזנין
למימר דנקט אנוסת חזירו להודיעך
כומן דרנן דמכשירי: **סופה** להיות
בעושה תחתיו. ואין לומר דמוציאה

בגט דקאמר רב היינו לרבי אלעזר
דלאמר פנוי הבא על הפנויה עשאה
זונה דהא רב צברימא קמי וצרימא
דלא כרבי אלעזר דהא אמרי רבנן
הולד כשר: **חלל** כשרי: אמר רב הונא אמר רב ה^ה הלכה
כ"ר אלעזר בן יעקב וכן אמר רב גידל אמר
רב הלכה כרבי אלעזר בן יעקב איכא
דאמרי אמר רב הונא אמר רב מאי טעמא
דרבי אלעזר בן יעקב סבר לה כרבי אלעזר
ומי סבר לה כותיה והא קיימא לן ^ה משנת
ר' אלעזר בן יעקב קב וגקי וואילו בהא
^ה אמר רב עמרם אמר רב אין הלכה
כרבי אלעזר קשיא רב אשי אמר ביש חלל
מחייבי עשה קמופליגי ^ה רבי אלעזר בן יעקב
סבר ^ה איש חלל מחייבי עשה ורבנן סברי
אין חלל מחייבי עשה מ"ט דראב"י דכתיב
ואלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא
יקח כי אם בתולה וגו' וכתיב ^ה ולא יחלל
זרעו בעמיו אכולהו ורבנן אלה הפסיק
הענין ורבי אלעזר בן יעקב אמר
אלה ילמעושי נדה כמאן אזלא את
דתנא מאלה אתה עושה חלל ואי אתה
עושה חלל מנדא כמאן כרבי אלעזר
בן יעקב ורבי אלעזר בן יעקב נכתביה
לאלה לבסוף קשיא תנו רבנן אחרות
ארוסה רבי מאיר ור' יהודה אומרים מטמא
לה רבי יוסי ורבי שמעון אומרים אין
מטמא לה אנוסה ומפוחה ד"ה אין מטמא
לה ומוכת ע"ז אין מטמא לה דרבי ר' שמעון
שהיה ר' שמעון אומר ראויה לכ"ג מטמא
לה שאין ראויה לכ"ג אין מטמא לה ובוגרת
מטמא לה דרבי כל אדם מאי טעמא דר"מ
ור' יהודה דדרשי הכי ^ה ולאחיות הבתולה
^ה פרט לאנוסה ומפוחה יכול שאני מוציא
אף מוכת ע"ז ת"ל אשר לא היתה לאיש מי
שהויתה על ידי איש ויצאה זו שאין הוייתה
על ידי איש הקרובה לרבות הארוסה ואילו
לרבות הבוגרת הא למה לי קרא והאמר
^ה רבי מאיר בתולה אפילו מקצת בתולה
משמע איצטריך סלקא דעתך אמינא גילף
בתולה בתולה מהתם מזה להלן נערה
אף כאן נמי נערה קא משמע לן ורבי
יוסי ורבי שמעון מאי טעמיהו דרשי

הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה
אליו לרבות את הבוגרת לרבות
ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר
גמר מהתם קא סלקא דעתך גילף מהתם
בסקמך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ופי
ה"ל למילף ומוכת ע"ז מהתם גמר לה רבי שמעון
במפוחה ומהתם קא משמע לן ורבי יוסף ורבי שמעון
מאי טעמיהו דרשי הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה אליו לרבות
את הבוגרת לרבות ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר
גמר מהתם קא סלקא דעתך גילף מהתם
בסקמך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ופי
ה"ל למילף ומוכת ע"ז מהתם גמר לה רבי שמעון
במפוחה ומהתם קא משמע לן ורבי יוסף ורבי שמעון
מאי טעמיהו דרשי הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה אליו לרבות
את הבוגרת לרבות ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר
גמר מהתם קא סלקא דעתך גילף מהתם
בסקמך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ופי
ה"ל למילף ומוכת ע"ז מהתם גמר לה רבי שמעון
במפוחה ומהתם קא משמע לן ורבי יוסף ורבי שמעון
מאי טעמיהו דרשי הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה אליו לרבות
את הבוגרת לרבות ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

אין משלם קנס במפוחה. שאם מפוחה היא אהנו ליה נשואין
למפוחה מקנסא שהמפתה אין משלם קנס אלא כשאין כונסה
דכתיב אס מואן ימאן (שמות כב) אבל אס מיהור ימהרנה לו לאשה
לא יתן כלוס אבל אונס נותן מיד אפילו הוא כונסה דכתיב
(דברים כב) ונתן האיש השוכב עמה
ולו מהיה לאשה: **אמר** לשמעאל.
לאה דרב הונא דלאמר ומוציאה בגט:
סופה להיות מוכת ע"ז מחסיו.
כלומר סופה ליעבל לו ולאבד בתוליה:
סופה להיות בעולה מחסיו. ואם
נשא נשוי דקמי לגמרי קאמר
דמותר לקיימה הואיל ועלמנו נבעלה
וסופה להיות בעולה לו: **סבר** לה
כ"ר אלעזר. דלאמר (לקמן דף פה. ושל):
פנוי הבא על הפנויה שלא לשם
אישה עשאה זונה וקיימה עליה בלאו
ומחייבי לאוין דכהונה הויה הולד חלל:
דרב עמרם לקמן צפיקין (של):
ניש חלל מחייבי עשה. ור' אלעזר
צ"י לה כ"ר אלעזר סבירא ליה ולא
זונה היא ולא קיימא עליה בלאו אלא
צנשה דכתיב בתולה יקח ולא בעולה
ולאו הבא מכלל עשה עשה: ודפיס
לא יתלל אנוסה. ואפי' חללה יקח
ולא בעולה דעשה הוא: **אלה הפסיק**
הענין. דכתיב אלה בתר חייבי לאוין
לאשמועינן אלה שכן חייבי לאוין
חלוקין מדין חייבי עשה: **למעושי**
נדה. שאם בא כהן על אשתו נדה
אין הולד חלל: **ולכתניה לבסוף**.
הוא הולד ולא פלוגינא וכו': **קשיא**.
לרב אשי דמוקי פלוגמייהו בטעמא

דהני קראי: **אחוסה ארוסה**. של
כהן הדיוט אבל נשאה פשיטא לן
דאין מטמא דכתיב ולאחותו הבתולה:
אנוסה ומפוחה. אחותו שאנוסה או
נכתפתה: **דכרי הכל אין מעמא**
לה. וטעמא דכולהו מפרש לקמן.
ומוכח ע"ז אין מעמא לה דרבי ר"ש.
ר"ש לטעמיה דלאמר במתניתין מוכת
ע"ז אסורה לכ"ג אלמא לאו בכלל
בתולה היא: שאינה ראויה לכ"ג אין
מעמא לה. דהכא והכא בתולה
כתיב: דכרי כל אדם. ואפי' לרבי
מאיר דפסקי צוגרת לכהן גדול הכא
לענין טומאה איתרבי דלקמן: פרט
לאנוסה ומפוחה. שאינה בתולה:
יכול שאני מוציא אף מוכת ע"ז. שאינה
בתולה: **לרבות את הארוסה**.
ואיצטריך לרבות דלא תימא אשר
לא היתה פרט לארוסה שהיתה לאיש
דהויה לשון קידושין היא: ה"ג למה
לי קרא והא אמר ר"מ כהונה מקלס
בטוים **משמע**. לעיל אמר הכי
מדאיצטריך למכתב צנחוליה לגבי כ"ג
להוציא את הבוגרת לר"מ מכלל צנחוליה
צוגרת נמי משמע: **מהתם**. כי
ימנא איש נערה בתולה (דברים כב):
מדבסקיה

הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה
אליו לרבות את הבוגרת לרבות
ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר
גמר מהתם קא סלקא דעתך גילף מהתם
בסקמך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ופי
ה"ל למילף ומוכת ע"ז מהתם גמר לה רבי שמעון
במפוחה ומהתם קא משמע לן ורבי יוסף ורבי שמעון
מאי טעמיהו דרשי הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה אליו לרבות
את הבוגרת לרבות ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר
גמר מהתם קא סלקא דעתך גילף מהתם
בסקמך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ופי
ה"ל למילף ומוכת ע"ז מהתם גמר לה רבי שמעון
במפוחה ומהתם קא משמע לן ורבי יוסף ורבי שמעון
מאי טעמיהו דרשי הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה אליו לרבות
את הבוגרת לרבות ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

ולא ה"ל למימר מהתם אלא ה"ל למימר
גמר מהתם קא סלקא דעתך גילף מהתם
בסקמך והא אמר רבי שמעון ראויה לכ"ג כו' ופי
ה"ל למילף ומוכת ע"ז מהתם גמר לה רבי שמעון
במפוחה ומהתם קא משמע לן ורבי יוסף ורבי שמעון
מאי טעמיהו דרשי הכי ולאחותו הבתולה פרט
לא היתה פרט לארוסה הקרובה אליו לרבות
את הבוגרת לרבות ארוסה הארוסה שנתגרשה
הוא

(א) נ"י מוספת בטרות
כב: ד"ה משנת. ג (לעיל)
מס: וי"ז א (לקמן ע"ז פה)
וע"ש. ד (לקמן ע"ז פה)
ס (לעיל ע"ז פה). ז' ו' ו' ו'
אלעזר כ"י מהרש"ל.
ז (ויקרא פל). ח (ז"ל)
ד"ה בן יעקב.

- תורה אור השלם
1. אלמנה וקרשה
והוללה וזה את אלה לא
יקח כי אם בתולה
מעמיו יקח אשה:
ויקרא כא יד
2. ולא יחלל יורעו מעמיו
כי יצוי ין מקדשה:
ויקרא כא טו
3. ולא אחותו הבתולה
הקרובה אליו אשר לא
היתה לאיש לה נשואה:
ויקרא כא כ ג

גליון הש"ס

גמ' אמר ר"ה אמר רב
הכונה כ"ר"ב. אין מוס'
בטרות דף כג ע"ב ד"ה
משנת: שם ואילו בהא
אמר רב עמרם אמר רב.
מדברי מוס' וי"ז ע"ב
ע"ב ד"ה ורב מוציא ד"ג
כאן אמר רב וכן הוא לקמן
קא ע"ב: שם ראב"י סבר
יש חלל מחייבי עשה. עין
לקמן דף עז ע"ב מ"ד:
מתלל:

הגהות הב"ח

(א) גמ' הנה אמר רב
עמרם אין הלכה כ"ל
ומינות אמר רב נמנא:

מוסף רש"י

משנת ר' אלעזר בן
יעקב קב ונקי. קב מהיה
קטנה, כלומר במקומות
מועדים הוא זכר במשנה
או צברימא. ונקי. כלל
מקום שזכר הלכה כמותו
(ועיל סט. ורבי"ז שדוכין
פ. ובכורות סג). לו: לא
לימד היבנה שחל חזרו
אלה מה שאומר צנית
המדורש נקי הוא סלסה
כמותו לעולם (גיטין סו).
יש חלל מחייבי עשה.
כגון כהן גדול שנשא
אנוסה או מפוחה שהיא
עליו צנשה, בתולה יקח
ולא בעולה (לקמן ע"ז).